

Strandskydd

Rättssäker och effektiv tillämpning av strandskyddslagstiftningen i praktiken

10–11 december 2026

På denna kurs deltar du digitalt på distans

UR KURSENS INNEHÅLL

- Korrekt och rättssäker handläggning av strandskyddsärenden i praktiken
- När gäller strandskydd inom detaljplaner?
- Vad är förbjudet inom strandskyddsområden och hur tolka förbudsreglerna i praktiken?
- När är det möjligt att upphäva eller ge dispens från strandskyddet?
- Tomtplatsavgränsning vid strandskyddsdispens
- Strandskydd i planprocessen

KURSLEDARE

Johan Larsson
Jurist

Henrik Höglund
*Konsult vid **Svefa**, sakkunnig inom strandskydd, bygglov och plan- och bygglagen*

Studia

www.studia.se

Strandskydd

Rättssäker och effektiv tillämpning av strandskyddslagstiftningen i praktiken

10–11 december 2026

På denna kurs deltar du digitalt på distans

Lagstiftningen som reglerar strandskyddet kan upplevas som svår att tolka och tillämpa i praktiken. Under denna kurs får du kunskap om hur du rättssäkert och effektivt tillämpar strandskyddslagstiftningen i ditt dagliga arbete.

Under två kursdagar får du möjlighet att fördjupa dig kring hur du ska tolka och tillämpa lagstiftningen som reglerar strandskyddet. Vi går igenom vad som är förbjudet inom strandskyddsområden och hur förbudsreglerna ska tolkas i praktiken utifrån gällande rättspraxis.

Den 1 juli 2025 genomfördes förändringar av strandskyddsreglerna. Ändringarna har bland annat betydelse för inom vilka områden strandskydd råder, förutsättningarna för näringsverksamhet och en ny hantering av tidigare upphävt strandskydd vid planläggning. Ändringarna och dess betydelse kommer att behandlas under kursdagarna.

Det kan vara svårt att avgöra när det är möjligt att ge dispens från strandskyddet. Under kursen går vi därför noga igenom de särskilda skäl som krävs för att bevilja dispens eller upphäva strandskyddet och hur du utvärderar om de särskilda skäl som har angetts verkligen är dispensgrundande.

Ytterligare en utmaning när det gäller strandskyddsärenden är att göra lämpliga tomtplatsavgränsningar. Under kursen får du kunskap om hur du gör korrekta tomtplatsavgränsningar. Vad säger rättspraxis – hur stor får den privata zonen vara och hur stor måste den fria passagen närmast vattnet vara? Kursen avslutas med en genomgång av strandskyddet i relation till andra lagar som PBL, FBL, regeringsformen med flera.

Efter avslutad kurs kan du med ökad säkerhet handlägga strandskyddsärenden både rättssäkert och effektivt!

Ur kursinnehållet:

- Korrekt och rättssäker handläggning av strandskyddsärenden i praktiken
- När gäller strandskydd inom detaljplaner?
- Vad är förbjudet inom strandskyddsområden och hur tolka förbudsreglerna i praktiken?
- När är det möjligt att upphäva eller ge dispens från strandskyddet?
- Hur göra lämpliga och korrekta tomtplatsavgränsningar?

Varmt välkommen på kursen!

Lisen Comérus
Kursansvarig, Studia

Kursledare

Johan Larsson, *Jurist*

Johan har en bakgrund som förbundsjurist på Sveriges Kommuner och Regioner, som kommunjurist och arbete på advokatbyrå. Han har stor erfarenhet av handläggning av strandskyddsfrågor, plan- och byggfrågor, fastighetsrättsliga frågor, kommunalrätt och förvaltningsrätt. Johan har varit förordnad som expert i Strandskyddsutredningen och har bland annat medverkat i Regeringskansliets utbildningsinsatser inom Strandskyddsdelegationen och Boverkets PBL Kompetens.

Henrik Höglund, *konsult vid* ***Svefa,*** *sakkunnig inom strandskydd, bygglov och plan- och bygglagen*

Henrik Höglund har över 20 års erfarenhet som handläggare av bygglov och strandskydd från flera olika kommuner. Han har bland annat medverkat i Regeringskansliets utbildningsinsatser inom Strandskyddsdelegationen och Ny PBL – på rätt sätt. Henrik har även medverkat i flera olika utredningar, nu senast i referensgruppen för Bygglovsutredningen och utredningen En enklare hantering av vattenfrågor vid planläggning och byggande.

Sagt om kursen av tidigare deltagare:

"Bra med två föreläsare som kompletterar varandra samt gjorde det varierande och underhållande."
"Vilken fantastiskt bra kurs! Informationen var högst relevant, kursledarna var otroligt kunniga…"
"Väldigt bra föreläsare som hade bra presentationsmaterial, svarade engagerat på frågor och var tydliga."
"Oerhört intressant."
"Jag har gått två strandskyddsutbildningar tidigare men denna var mycket bättre. Bra avvägt mellan lagstiftning och praktisk tillämpning."

Målgrupp

Kursen riktar sig till dig arbetar på kommun eller länsstyrelse och kommer i kontakt med strandskyddsfrågor i ditt arbete med plan-, bygglovs- eller miljöfrågor.

Studia

www.studia.se

Program

Korrekt och rättssäker handläggning av strandskyddsärenden i praktiken

- Så arbetar du strukturerat och rättssäkert med handläggning av strandskyddsärenden
- Hur formulera tydliga och korrekta dispensbeslut som håller för överprövning?
- Var råder strandskydd?
- När råder strandskydd inom planlagt område?
- Fem frågor du måste ställa innan du prövar åtgärden som avses med ansökan

När gäller strandskydd inom detaljplaner?

De fyra förbuden – vad är förbjudet inom strandskyddsområden och hur tolka förbudsreglerna i praktiken?

- Genomgång av förbudsreglerna och hur de ska tolkas i praktiken – vad gäller beträffande;
  - uppförande av nya byggnader?
  - uppställning av husvagnar och husbåtar?
  - ändringar av byggnader och/eller dess användning?
  - utförande av anläggningar och anordningar?
  - grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten, till exempel trädfällning, schaktning, sprängning eller anläggande av väg för vissa byggnader, anläggningar eller anordningar?
  - åtgärder som påverkar livsvillkoren för djur- och växtliv – vad omfattar skyddet?
- Undantag för areella näringar
  - Vilken typ av byggnader eller andra anläggningar eller åtgärder som behövs för näringsverksamhet inom jordbruket, skogsbruket, fisket eller renskötseln omfattas av undantaget?
  - Vad gäller för hästgårdar och tillhörande hagar och ekonomibyggnader?

När är det möjligt att ge dispens från strandskyddet?

Det krävs särskilda skäl för att bevilja dispens eller upphäva strandskyddet. Under detta pass går vi igenom de särskilda skälen med fokus på de skäl där det finns störst tolkningsutrymme.

- Hur tolka lagstiftningen och avgöra om det finns särskilda skäl för att bevilja strandskyddsdispens?
  1. Områden som redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att de saknar betydelse för strandskyddets syften – hur avgöra om ett område kan bedömas som ianspråktaget?
  2. Områden som genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen – finns det tolkningsutrymme här? Vad säger domstolspraxis?
  3. Område som behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området – hur avgöra när detta skäl kan åberopas?
  4. Områden som behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området – hur avgöra när detta skäl kan åberopas?
  5. Områden som behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området – vad räknas som ”ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området?”
  6. Områden som behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse – hur avgöra vad som kan räknas som ett ”annat mycket angeläget intresse?”

  Vi problematiserar gemensamt kring detta dispensskäl
- Tomter som sedan länge är avstyckade men fortfarande obebyggda – när är det möjligt att ge strandskyddsdispens med lagstöd – och under vilka förutsättningar?
- Vad räknas inte som särskilda skäl? Ta del av exempel på skäl som inte kan räknas som särskilda skäl
- Hur utvärdera om de särskilda skäl som har angetts är dispensgrundande?
- När kan dispens behöva nekas trots att det finns särskilda skäl?
- Checklista – vilka uppgifter behöver finnas med i ett beslut om dispens från strandskyddet?
- Genomgång av aktuell rättspraxis och vägledande domar rörande tolkningen av strandskyddsbestämmelserna

Tomtplatsavgränsning vid strandskyddsdispens

- Hur göra lämpliga och korrekta tomtplatsavgränsningar?
- Hur stor får den privata zonen vara? Vad säger rättspraxis?
- Hur resonerar lantmäterimyndigheten kring tomtplatsavgränsningar vid nya fastighetsbildningar?
- Hur stor måste den fria passagen närmast vattnet vara enligt rådande rättspraxis?

Strandskydd i planprocessen

- Vilka är förutsättningarna för att upphäva strandskyddet i en detaljplan?

Kort genomgång av strandskyddet i relation till andra lagar som PBL, FBL, regeringsformen med flera

Strandskyddet i fastighetsbildningen

Sammanfattning och avslutande diskussion

- Sammanfattning av kursdagarna med praktiska råd och tips för det fortsatta arbetet på hemmaplan

Under kursen varvas föreläsningar med diskussioner och övningar under kvalificerad ledning.

Kurstider

Dag 1 • Torsdagen 10 december 2026

Från 08.30	Digital registrering
09.30	Kursen inleds
12.00-13.00	Lunch
14.30	Eftermiddagsfika
16.30	Kursens första dag avslutas

Dag 2 • Fredagen 11 december 2026

09.00	Kursens andra dag inleds
10.00	Förmiddagsfika
12.00-13.00	Lunch
14.30	Eftermiddagsfika
16.00	Kursen avslutas

Studia

www.studia.se

Strandskydd

Rättssäker och effektiv tillämpning av strandskyddslagstiftningen i praktiken

DATUM
10–11 december 2026

PLATS
Delta digitalt på distans, via Zoom.

PRIS
Digitalt deltagande: 9 990 kronor exklusive moms. Priset gäller deltagande för en person. I priset ingår kursens dokumentation i digitalt format.

Sändningen kommer inte att spelas in och får inte heller spelas in av deltagarna.

För våra avbokningsregler, allmänna villkor och integritetspolicy se www.studia.se.

BOKA DIN PLATS

www.studia.se

08-650 09 29

bokning@studia.se

Studia AB
Box 550
101 30 Stockholm

Studia AB
Box 550
101 30 Stockholm

Telefon: 08-650 09 29
E-post: info@studia.se
Hemsida: www.studia.se

Studia

www.studia.se

1017.013